ZPRÁVA PORADCE CHOVU PRO TERVUERENY (2025)

Počet evidovaných chovných jedinců:
V klubu je ke konci roku 2025 evidováno celkem 62 chovných psů, z toho ovšem je 25 starších 10ti let (o některých ani nevíme, zda jsou naživu) a 39 chovných fen. Počet chovných zvířat stagnuje či mírně klesá. Z uvedených chovných fen některé nikdy nebyly navzdory pokročilému věku kryty a tak šance na jejich využití v chovu je minimální. Stejně jako v předchozích letech, i letos musím konstatovat, že celková genetická variabilita také není příliš dobrá, nadále probíhá koncentrování chovu na méně, o to intenzivněji chovajících chovatelských stanic a toto se týká jak exteriérových, tak pracovních linií.

Krycí listy:
V roce 2025 bylo vystaveno 8 elektronických krycích listů na 8 různých fen v majetku 7-ti různých CHS. Počet je lehce nižší, než vloni. Bylo nakryto celkem 6 fen od 6-ti různých chovatelů. Zde stále pokračuje pokles oproti covidovým letům.

Tabulka využitých psů v chovu v roce 2025

Jméno psa	Celkem krytí	Zabřezlo fen	Neúspěšná krytí	Počet zapsaných štěňat v roce 2025
Bohemian Rhapsody z Kovárny	1	1	-	6
Casyka's Guts	1	0	-	-
Eorl Brave Heart v.Nidderspitz – groen. (PL)	1	1	-	4 (+ dalších 4 groenendaelové)
Gordy v.Moned	1	1	-	7
Noble Esprit du Masque des Obsidiennes (F)	1	1	-	3
Othello vom Lacheren (CH)	1	1	-	7
Rajah du Domaine de l'Avenir (F)	1	1	-	0 (štěňata narozena až v roce 2026)

Dále byli v rámci mezivarietních krytí na feny jiných variet použiti psi:

Armian Sammar Bohemia	1	1	-	Narodili se pouze Malinois
More Than Trouble z Kovárny (ESP)	1	0	-	-

	Rok 2025	Rok 2024	Rok 2023
Počet krytí	7	6	9
Úspěšná krytí	6	5	7
Počet vrhů	5 (+1 vrh narozený až 2026)	5	8 (+1 vrh narozený z krytí na sklonku roku 2022)
Vrhy ze zahraničních krytí	3	1 (20%)	4 (50%)
Počet živě narozených štěňat	31 (16 psů + 15 fen)	39 (22 psů + 17 fen)	59 (34 psů + 25 fen)
Počet živě narozených štěňat na vrh	6,2	7,8	7,38
Mrtvě narozených štěňat celkem	3	0	0
Uhynulých / utracených štěňat	0	0	0
Zapsáno do PK	31 (16 psů + 15 fen) (pokles o 20,5% oproti roku 2024)	39 (22 psů + 17 fen) (pokles o 33,89% oproti roku 2023)	59 štěňat (34 psů + 25 fen) (nárůst o 5,35% oproti roku 2022)

Ve statistice krytí a vrhů jsou zahrnuty vrhy, kde byla matka Tervueren a zároveň se ve vrhu narodil alespoň jeden Tervueren

Vyštěpenci a mezivarietní krytí v roce 2025

Vyštěpení Tervuereni z Groenendaelů – L vrh Black Morion – 1F
Vyštěpení Tervuereni z Malinoisů – I vrh Dehtářský potok – 5P+2F
CH vrh Red Element - 1P
C vrh z Nedvězího dvora – 1P

Tervuereni z mezivarietních krytí –
E vrh Calaina – 3P+1F Tervueren a 2P+2F Groenendael

Importy v roce 2025:

CHOPIN-T dell'Antico Fiammingo – Itálie
HELLO DOLLY de l' Ambassadeur des Belges – Maďarsko
KHAMBALIA Polaris – Polsko
Taikatalven WILD AS A ROSE – Finsko

Popisné přehlídky a povahové testy:

Základní bonitace se v roce 2025 konaly při klubové a speciální výstavě v Mladé Boleslavi a při klubové výstavě v Ratenicích. V Ratenicích se nezúčastnil žádný Tervueren, v Mladé Boleslavi dva psi a jedna fena. Všichni byli uchovněni a všichni měli hodnocení povahy vyrovnaná, temperamentní, přátelská.

Rozšířené bonitace se v roce 2025 konaly celkem 3, dvě v Přerově a jedna v Praze. V Praze se nepředvedl žádný Tervueren. Na akcích v Přerově se předvedli celkem 2 psi + 9 fen. Hned na první jarní akci byla jedna fenka hodnocená jako Nechovná, neboť se o bod nevešla do nově stanoveného limitu povahového testu. Tato fenka si na podzim akci zopakovala a povahový test již úspěšně složila. Na podzimní akci byla hodnocená jedna fenka jako nechovná a to z důvodu napadení během povahového testu.

Hodnocení povah u psů 5x vyrovnaný, 2x nedůvěřivá (1 z toho také jemnější), 1x nervóznější, 1x nervózní a lekavá a 1x při kontaktu vrčí.

Samostatný povahový test se v roce 2025 konal celkem jednou při klubové výstavě v Mladé Boleslavi a byl určen pro zájemce o selekci. Zúčastnili se dva psi a jedna fena, z toho jeden pes ze zahraničí.

Co se týče exteriérových vad na obou typech bonitací, mohu jen víceméně zopakovat každoroční konstatování. Exteriéroví jedinci často inklinují ke slabším hrudníkům a předhrudím, občas k hypertypickým rysům (i když to se významně zlepšuje). U pracovních zvířat nebo zvířat s příměsí pracovní krve zase častěji vidíme mohutnější hlavy s nedostatečnou modelací, šířeji nasazené a nesené uši. Všem jedincům, jedno z jaké linie se nevyhýbá strmé úhlení a bohužel stále častější vadné uložení ramen – příliš vpředu, což dělá malé přehrudí, strmý krk a bohužel i jistý hrdý výraz, který je bohužel často chybně vyhledáván.

Velkou škodou je fakt, že několik zvířat vůbec neaportovalo, což považuji spíše za problém psovoda, než psa a zásadně si tím snížili bodové hodnocení.

Povahové testy a hodnocení povah v součtu:

- Celkem předvedeno na PT 4 psi a 10 fen (jedna fena opakovaně)
- Jedna fena napadla a byla z PT vyloučena
- Jedna fena nesplnila limit, ale PT dokončila. Celkem dokončili 4 psi + 9 fen.

Hranice dosažených bodů	Rok 2025	Skupiny	Rok 2024	Rok 2023
100 bodů	nikdo	61,55%	1 pes 12,5%	33,33%
91-99 bodů	4 psi + 4 feny (61,55%)		62,5%	11,11%
81-90 bodů	2 feny (15,38%)	15,38%	25%	44,44%
71-80 bodů	2 feny (15,38%)		0%	11,11%
61-70 bodů	1 fena (7,69%)		0%	0%
60 a méně bodů	Nikdo		0%	0%

Celkový průměr: **89,62 bodů** *(v roce 2024 - 93,88, 2023 – 90,88bodů, v roce 2022 – 87,44 bodů, v roce 2021 – 99,75 bodů, v roce 2020 – 87,4 bodů, v roce 2019 – 90,3 bodů, v roce 2018 – 96,33 bodů, v roce 2017 – 84,14 bodů, v roce 2016 – 88,45 bodů, v roce 2015 – 94,57 bodů; v roce 2014 – 90,43 bodů, v roce 2013 – 91 bodů, v roce 2012 – 90,35 bodů, v roce 2011 – 88,54 bodů)*

Nejvyšší počet bodů získaly tři feny: Katana Deabei – PT99/A, Daiquiri Tibi Ipsi Crede – PT 99/A a Divine Decadence z Kovárny – PT99. Nejnižší počet bodů získala Geena White Talisman - PT69, následovaná Berrou Dog Arabat – PT75. Netradiční aport předvedlo šest psů – výše zmíněná Katana a Daiquiri, pes Pino the Most Charmin of the Beautiful Black One z Německa – PT97/A, pes Hunter Dog Arabat – PT94/A, pes Anxo do Amor z Kovárny – PT97/A a pes Ex'Calibur Tibi Ipsi Crede – PT92/A
Obranu nepředvedl žádný pes.

Celkové slovní hodnocení povah (**v součtu za ZB+RB**)
Pracovní linie: 2x vyrovnaná+přátelská, 1x při kontaktu vrčí
Mix exteriérové a pracovní linie: 1x nervozní+lekavá, 1x disk (napadení během testu)
Výstavní linie: 3x vyrovnaná+přátelská, 2x nedůvěřivá (1 fena na opakované akci nervoznější)

Průměrné body z PT (RB + doplnění samostatného PT):
Pracovní linie (3 jedinci): 96,66 b.
Mix exteriérové a pracovní linie (2 jedinci): 89 b + 1x disk.
Výstavní linie (8 jedinců, jeden opakovaně): 87,33 b.

Jednotlivé cviky:
Cviky s lepším bodovým ziskem, než je celkový průměr PT: Střelba – 94,62% možného zisku, letos poprvé také jako nejlepší cvik, následováno průchodem skupinkou osob – 93,85% možného zisku, Setkání s cizí osobou a přivolání do skupinky – shodně 93,08% možného zisku, Kontakt s cizí osobou – 92,31% a Rušivé vlivy ve skupince osob – 90,77%.
Naopak po dlouhé době nám pod celkový průměr povahového testu kleslo Měření a Chování v kruhu – oba cviky shodně 88,46% a zcela propadly vlohy k aportování vzhledem k výše popsanému – 68,46% možného maximálního bodového zisku z tohoto cviku.

Onemocnění skeletu:

V roce 2025 bylo v ČR vyhodnoceno 24 Tervuerenů se standardně výbornými výsledky

RTG DKK

	Rok 2025	*Pro srovnání*		
		Rok 2024	*Rok 2023*	*Rok 2022*
HD A	**91,66%** (22 jedinců)	**93,33%** (28 jedinců)	**94,29%** (33 jedinců)	**100%** (32 jedinců)
HD B	**8,33%** (2 jedinci)	**6,66%** (2 jedinci)	**5,71%** (2 jedinci)	**0%**
HD C	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**
HD D	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**
HD E	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**

RTG DLK:
Všichni tervuereni vyšetření na DKK, podstoupili také vyšetření na DLK a to s výsledkem 24x 0/0.

Vyšetření SA, OCD, PL a LTV:
V roce 2025 bylo vyšetřeno 20 Tervuerenů na **SA -** spondylartrózu (83,33% rentgenovaných psů), všichni s výsledkem SA0 – bez postižení.
Dále bylo vyšetřeno 19 jedinců na **OCD** – osteochondrózu ramenních kloubů (79,16%) – všichni bez nálezu.
17 jedinců bylo vyšetřeno na **LTV – přechodový lumbosakrální obratel** s výsledkem 14x LTV 0 a 2x LTV 1 a 1x LTV3. U tohoto vyšetření jsou bohužel výsledky dlouhodobě nejhorší.
16 jedincům byl stanoven **počet bederních obratlů (L)** – všichni v pořádku (7).
4 jedinco byl vyšetřen na **luxaci patelly (PL)** s výsledkem – 0/0.

Vyšetření očí:
V roce 2025 víme o 14 vyšetřených dospělých tervuerenech na DOO (dříve DOV), z toho 9 bylo vyšetřeno opakovaně (v případě většiny z nich již po několikáté). Všichni s výsledkem DOO prostý
Dále víme o dvou vrzích, kde chovatel provedl vyšetření štěňat, celkem se jednalo o 11 štěňat (jeden vrh měl více variet, počítám pouze tervuereny).

Dlouhodobá situace v ČR je velmi špatná, oči pravidelně vyšetřuje minimum chovatelů a kromě občasných vyšetření u majitelů pak už nikdo další systematicky toto nesleduje.

Genetická vyšetření:
Během roku víme o těchto vyšetřeních: 1x CA1, 2x CACA, 2x DM, 2x SDCA1, 3x CJM a 3x SDCA2 – vše N/N

Zpracovala Hana Pisarčíková